

BİYOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ KPSS İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ¹ Osman ÇİMEN²Mehmet YILMAZ³**ÖZET**

Bu çalışmada biyoloji öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili görüşleri araştırılmıştır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen KPSS Görüş Anketi kullanılmıştır. Araştırma Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Biyoloji Öğretmenliği Anabilim Dalında Öğrenim Gören 55 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler değerlendirildikten sonra frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir. Bu sonuçlara göre; biyoloji öğretmen adaylarının %60'ı KPSS'nin mevcut haliyle içeriğinin uygun olmadığını belirtmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının % 78'inin KPSS'nin içeriğinde yer alan genel kültür genel yetenek konularının öğretmenlik programlarında yeterince yer almadığını düşündükleri tespit edilmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının %47'lik kısmı ise KPSS'nin eğitim bilimleri kısmında yer alan soruların öğretmenlik yeterliklerini yeterince ölçmediğini düşündükleri belirlenmiştir. Ortaya çıkarılan dikkat çekici sonuçlardan biri de, biyoloji öğretmen adaylarının % 70'nin öğretmenlik yerleştirmeleri sınavlarında, alan bilgisini ölçen sorulara yer verilmesi gerektiğini düşündüklerini ifade etmeleridir.

Anahtar Kelimeler: KPSS, Biyoloji öğretmen adayı, Öğretmen yeterlikleri

THE OPINIONS OF THE BIOLOGY TEACHER CANDIDATES ABOUT PPSE**ABSTRACT**

In this study, the opinions of the biology teacher candidates about PPSE were examined. A descriptive method was used in the research. PPSE Opinion Survey which was developed by researchers was employed in order to collect data. This study was applied to 55 students who are studying at Gazi University, Faculty of Gazi Education, the Department of Biology Teaching. After evaluated, the data were described in frequency and percentage formats. According to these results, the 60% of the biology teacher candidates stated that the current form and the content of PPSE were not appropriate. It was assessed that the 78% of the biology teacher candidates were in the idea that the teacher education programs did not contain enough general knowledge and general ability subjects in PPSE. On the other hand, it was assessed that the 47% of the candidates thought questions in the part of education sciences of PPSE did not measure teaching competences sufficiently. One of the remarkable results was that the 70% of the candidates thought it was necessary for PPSE to contain questions concerning the field.

Keywords: PPSE (Public Personnel Selection Examination), Biology Teacher Candidate, Teacher Competence

¹ Bu çalışma XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayında bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş.Gör., Gazi Üniversitesi G.E.F Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, e- posta: osmancimen@gazi.edu.tr

³ Prof. Dr. Gazi Üniversitesi G.E.F Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, e- posta: myilmaz@gazi.edu.tr

GİRİŞ

Öğretme öğrenilmesi planlanan etkinliklerin gerçekleştirilmesi işidir. Öğretme ve öğrenme birbiriyle yakın ve karşılıklı ilişkiler içinde, davranış değişmesini sağlamaya yönelik etkinlikleri kapsamaktadır. Bu değişmelerin planlı ve düzenli olması davranışların istendik olmasına olanak hazırlamakta olup bu alanda başarı öğrencinin neleri öğrenmeye ihtiyaç duyduğu ile bunların nasıl kazanılacağına ilişkin kararların dikkatle alınmasına bağlıdır. Okul bireyler için gerekli davranışları seçmeli ve eğitimi bu seçkin değerler üzerine düzenli bir ortamda kurmalıdır. Böylece öğrenileceklerin belirlenmesi, öğretme işinin de belirlenmesini gerekli kılar. Öğretme işinin temel sorumlusu öğretmendir (Sünbül, 1996). Öğretmen modeli günümüzde zeki, liberal bir eğitim görmüş, sosyal hayata önem veren bir profesyonel olarak tanımlanmaktadır. Bu öğretmen modeli, bir ya da daha fazla bilim dalına sıkı sıkıya bağlıdır ve öğrenciler için bilginin erişilebilir ve faydalı olması için zekice çalışır. Bu tip öğretmenin oluşturduğu imaj, ihtiyaçları, yetenekleri veya koşulları ne olursa olsun, bütün öğrencilerin başarılı olmasına yardım eden bir insan portresine uymaktadır (Çelikten, Şanal ve Yeni, (2005).

Öğretmen yetiştirme çok önemli ve kapsamlı bir konudur. Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, uygulama dönemi ve bu dönemdeki izleme-değerlendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim gibi konular tümüyle öğretmen yetiştirme kavramı içine girer (Kavcar, 2002). Öğretmen yetiştirme süreci üniversitelerde öğretmen yetiştirme programları ile başlar. Öğretmen adayları öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik mesleği yeterliklerini kazanmalarını sağlayan dersler alırlar. Bu dersleri Küçükahmet (2007), öğretmenlik meslek dersleri, alan dersleri ve genel kültür dersleri olarak üç kategoride ifade etmiştir.

Öğretmenlerin lisans döneminde aldıkları dersler öğretmenlik mesleğinin niteliklerini kazanmalarını sağlamaktadır. Kavcar (2002), iyi bir öğretmenin sahip olması gereken nitelikleri mesleki özellikler ve kişisel özellikler olarak ifade etmiştir. Mesleki özellikleri alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi olarak; kişinin mesleğe yatkınlığı, öğretmenliğin gerektirdiği örnek olma, model olma olarak belirtmiştir. Milli Eğitim Bakanlığının 2004 yılında hazırlanmış olduğu öğretmenlik mesleğinin genel ve özel alan yeterlikleri taslağı incelendiğinde; öğretmenlerde 6 ana başlık altında genel yeterlik sahibi olmaları öngörülmektedir. Bu taslakta öğretmende olması gereken genel yeterlikler; a) Kişisel mesleki değerler, b) Öğrenciyi tanıma,

c) Öğrenme ve öğretme süreci, d) Öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, e) Okul, aile ve toplum ilişkileri, f) Program ve içerik bilgisi, ana başlıkları altında toplanmıştır (Yeşil, Korkmaz ve Kaya, 2007).

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine uygunluklarının belirlenmesi sürecinde bilişsel, duyuşsal ve fiziksel ve psikomotor gibi yeterliklerin ayrıntılı ve kapsamlı bir şekilde değerlendirilmelidir (Uygun, 2010).

Gelişmiş ülkelerde öğretmen atamaları incelendiğinde merkezi sisteme sahip ülkelerde öğretmen atamalarının eğitim bakanlıkları tarafından, yerel sistemlere sahip ülkelerde ise atamaların yerel birimler ve okullar tarafından yapıldığı görülmektedir. Öğretmen adayları üzerinde yapılan sınavlarda da merkezi sınav uygulaması pek bulunmamaktadır. Bunu yerine, örneğin İngiltere’de öğretmen adayları doğrudan okula başvuranlar arasından okul tarafından yapılan mülakat sonucu atanmakta iken (Dilaver, 1996), Fransa’da öğretmen istihdamı için her üniversitenin bünyesinde kurulmuş olan Öğretme Yetiştirme Enstitüleri tarafından bir sınav yapılmaktadır. Bu sınavlarda adaylar alan bilgilerini ölçen bir yazılı sınav, alan öğretimi ve çevre ile iletişim kurma yeteneğini ölçen bir sunu ve mesleğe karşı ilgi ve tutumların belirlendiği bir mülakatla değerlendirilmekte ve sınavı kazananlar Eğitim Bakanlığınca stajyer öğretmen olarak göreve başlatılmaktadırlar (Demir ve Gür, 2000).

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı 1983 yılına kadar öğretmenlerin hem yetiştirilmesinden, hem de istihdam edilmesinden sorumluydu. Ancak 1983 yılında yürürlüğe giren 2809 sayılı kanunla öğretmen yetiştirme yetkisi MEB’den alınarak üniversitelere verilmiştir. Böylece öğretmeni yetiştiren ile öğretmeni istihdam eden kurumlar farklı hale gelmiştir. MEB tarafından 1985-1991 yılları arasında Öğretmenlik Yeterlik Sınavı, 2001 yılında Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından Kamu Meslek Sınavı, 2002 yılından günümüze kadar olan dönemde de yine ÖSYM tarafından Kamu Personeli Seçme Sınavı adı altında yapılan sınavlar sonucunda öğretmenlerin seçimi ve atamaları yapılmaktadır (Yüksel, 2004).

Türkiye’de öğretmen adaylarının sayısındaki hızlı artışa karşılık her yıl alınabilecek öğretmen sayısının sınırlı olması seçme sınavı yapmayı zorunlu kılmaktadır. Kamu Personeli Seçme Sınavı bu amaçla yapılan bir sınavdır. Bu sınav yürürlüğe konulmadan önce, başvuran bireylerde, ilgili kurumun aradığı özelliklere sahip olma düzeyini belirlemek için kurumlar kendi sınavlarını kendileri veya görevlendirilen uzmanlar aracılığı ile gerçekleştirirken, daha sonraları merkezî sınavlar ağırlık kazanmıştır. Merkezî sınavların ağırlık kazanmasında başvuru sayısındaki artış ve yapılan sınavların daha nesnel olmasını sağlamak etkili olmuştur (Doğan ve Şahin, 2009).

KPSS öğretmen adaylarının genel kültür bilgilerini, genel yetenek becerilerini ve formasyon bilgilerini ölçen bir sınavdır. Eğitim bilimleri testindeki soruların %50’sini eğitim psikolojisi (Gelişim psikolojisi %10, Öğrenme psikolojisi %25, Ölçme ve değerlendirme %15), %35’ini Program Geliştirme ve Öğretim (Program geliştirme %10, Öğretim yöntemleri %25) ve %15’ini de Rehberlik alanlarındaki sorular oluşturmaktadır. Genel yetenek testindeki soruların yarısını Türkçe (Sözcük Bilgisi %5, Dil Bilgisi %10, Anlatım Özellikleri %5, Okuduğunu Anlama %30), diğer yarısını ise Matematik (Sayılarla İşlem Yapma %10, Matematiksel İlişkilerden Yararlanma %10, Problem Çözme %20, Temel Geometri Bilgilerinden Yararlanma %5, Tablo, Grafik Okuma ve Yorumlama %5) soruları oluşturmaktadır (ÖSYM, 2007).

Genel kültür testindeki soruların %40’ını Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, %15’ini Temel Yurttaşlık Bilgisi, %5’ini Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel ve Güncel Sosyoekonomik Konular, %30’unu Türkiye Coğrafyası ve %10’ununu da Türk Kültür ve Medeniyetleri alanlarındaki sorular oluşturmaktadır (ÖSYM, 2007). Bununla beraber Yüksek Öğretim Kurulu tarafından eğitim fakültelerinde uygulanacak yeni programlar, alanlara göre farklılık göstermekle birlikte genellikle, %50 alan bilgisi ve becerileri, %30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, %20 genel kültür derslerini içermektedir (YÖK, 2007). Nitelikli öğretmen yeterlikleri arasında bulunan alan bilgisinin bu sınavın içeriğinde yer almamaktadır.

Etkili bir öğretmen seçimi sürecinin ana hedefi, doğru öğretici personeli seçerek etkin bir öğretim aktivitesini gerçekleştirmektir. Güvenilir bir öğretmen seçim sürecinde görevi yerine

getirmek için aranan niteliklere sahip öğretmeni seçerek etkin bir eğitim hizmeti vermek ilk amaç olmalıdır (Eraslan, 2004). (Küçükahmet, 1993), öğretmenlik yeterlik sınavlarının yeterlik sınavı niteliğini kaybettiğini, bazı branşlarda başvuru yapan öğretmenlerin tamamının bir seçilime tabi tutulmadan öğretmen olarak atandıklarını belirtmiştir. KPSS'nin içeriği, öğretmenlik yeterliklerini yeterince ölçüp ölçmediği de KPSS ile ilgili tartışılan konulardır.

İlgili literatür incelendiğinde yapılan çalışmaların genellikle KPSS başarısı üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Ergün (2005), İlköğretim öğretmen adaylarının KPSS'deki başarılarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Çalışmada öğretmen adaylarının KPSS'den aldıkları puan ile mezuniyet ortalaması arasında anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Baştürk (2008), Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının KPSS başarılarının yordanmasını araştırmıştır. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının KPSS başarısıyla ÖSS ve Üniversite notları arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Dilekmen, Erçoşkun ve Nalçacı (2005), öğretmen adaylarının akademik ve KPSS başarılarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Araştırma elde edilen önemli sonuçlardan biri erkek öğretmen adaylarının kız öğretmen adaylarına göre daha başarılı olduklarının ortaya konulmasıdır. Kablan (2010), öğretmen adaylarının akademik başarıları ile KPSS başarı puanı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Araştırma sonucunda genel anlamda üniversite mezuniyet ortalamaları ile Eğitim Bilimleri başarısı arasında ilişkinin yüksek, Genel Yetenek ve Genel Kültür başarısı arasında ilişkinin zayıf olduğu belirlenmiştir. Başkan ve Alev (2009), KPSS'de çıkan soruların öğretmenlik meslek derslerine göre kapsam geçerliğini incelemiştir. Çalışma sonucunda öğretmenlik meslek programlarıyla KPSS'nin kapsamının örtüşmediği sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde KPSS ile ilgili öğretmen adayları görüşlerini içeren çalışmalara çok rastlanılmamaktadır.

Bu çalışmada da biyoloji öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili görüşleri, öğretmen yerleştirme sınavlarında alan bilgisiyle ilgili düşünceleri araştırılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda şu sorularına cevap aranmıştır: a) Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin içeriği ile ilgili görüşleri nelerdir? b) Biyoloji öğretmen adaylarının öğretmen yerleştirmelerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili görüşleri nelerdir? c) Biyoloji öğretmen adaylarının öğretmen

yeterlikleri arasında yer alan öğretmenlik alan bilgisinin öğretmenlik yerleştirme sınavlarında bulunup bulunmamasıyla ilgili görüşleri nelerdir?

I. YÖNTEM

Çalışma betimsel bir alan çalışması olup, tarama modeli olarak oluşturulmuştur. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir (Karasar, 1999).

A. Çalışma Grubu

Araştırma Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Biyoloji Öğretmenliği Anabilim Dalında 4. ve 5. sınıfta öğrenim gören 55 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir.

Tablo1: Biyoloji öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımı

Değişkenler		N	Yüzde(%)
Sınıf Düzeyi	4. sınıf	30	%54
	5. sınıf	25	%46
Cinsiyet	Kız	33	%60
	Erkek	12	%40

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan toplam 55 biyoloji öğretmen adayından 30'nun (%54) 4. sınıfta, 25'nin (%46) 5. sınıfta öğrenim gördüğü görülmektedir. Ayrıca çalışma grubunu oluşturan biyoloji öğretmen adaylarının 33'nün (%60) kız, 12'sinin (%40) erkek olduğu görülmektedir.

B. Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada veri toplama aracı olarak, biyoloji öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla 8 sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır. Geliştirilen ankette yer alan sorular literatüre dayandırılarak ve alan eğitimi uzmanlarının görüşleri alınarak güvenilirliği artırılmıştır. Oluşturulan anket ile 10 biyoloji öğretmen adayıyla pilot çalışma

yapılmış, uzman görüşleri ile birlikte yapılan değerlendirmeler sonucunda ölçeğe son şekli verilmiştir. Çalışmada kullanılan anket sorularından bazıları şöyle sıralanabilir:

1. KPSS'nin içeriği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Uygun Uygun değil Kararsızım

2. KPSS içeriğinde yer alan genel kültür genel yetenek konularının eğitim fakültesi programlarında yeterince yer aldığını düşünüyor musunuz?

Evet Hayır Kararsızım

3. KPSS'nin eğitim bilimleri kısmında yer alan soruların öğretmenlik yeterliklerini yeterince ölçtüğünü düşünüyor musunuz?

Evet Hayır Kararsızım

4. Öğretmenlik yerleştirmeleri sınavlarında alan bilgisi yeterliliğini ölçen soruların yer alması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Evet Hayır Kararsızım

Geliştirilen anket 2008-2009 öğrenim döneminde biyoloji öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplar analiz yapılarak çözümlenmiş, frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir.

C. Bulgular

Bu bölümde biyoloji öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili görüşlerine ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo2: Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin içeriği ile ilgili görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet/Uygun	16	%29
Hayır/Uygun Değil	33	%60
Kararsız	6	%11

Tablo2’de biyoloji öğretmen adaylarının KPSS’nin içeriğiyle ilgili görüşlerine ilişkin bulgular yer almaktadır. Biyoloji öğretmen adaylarının %29’u KPSS’nin mevcut içeriğinin uygun olduğunu, % 60’ı ise uygun olmadığını, %11’i ise kararsız olduğunu ifade etmektedir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında çalışma grubunu oluşturan öğretmen adaylarının önemli bir kısmının KPSS’nin içeriğinin uygun olmadığını düşündüğü görülmektedir.

Tablo3: Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS genel kültür genel yetenek konularıyla ilgili görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	8	%14
Hayır	43	%78
Kararsız	4	%8

Tablo3’te biyoloji öğretmen adaylarının KPSS içeriğinde yer alan genel kültür genel yetenek konularının eğitim fakültesi programlarında yeterince yer alıp almadığıyla ilgili görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının %78’i KPSS içeriğinde yer alan genel kültür genel yetenek konularının eğitim fakültesi programlarında yeterince yer almadığını ifade ederken, %14’ü yeterince yer aldığını, %7’si ise kararsız olduklarını belirtmiştir.

Tablo4: Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS eğitim bilimleri konularına ilişkin görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	20	%36
Hayır	23	%41
Kararsız	12	%22

Tablo4'te biyoloji öğretmen adaylarının KPSS içeriğinde yer alan eğitim bilimleri konularının eğitim fakültesi programlarında yeterince yer alıp almadığıyla ilgili görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının %36'sı KPSS içeriğinde yer alan eğitim bilimleri konularının eğitim fakültesi programlarında yeterince yer aldığını ifade ederken, %41'i yeterince yer aldığını, %22'si ise kararsız olduklarını belirtmiştir.

Tablo5: Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin eğitim bilimleri konularının öğretmenlik yeterliklerine ilişkin görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	20	%36
Hayır	26	%47
Kararsız	9	%17

Tablo5'te biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin eğitim bilimleri sorularının öğretmen yeterliklerine yeterince ölçüp ölçmediğiyle ilgili görüşlerine ait bulgular bulunmaktadır. Biyoloji öğretmen adaylarının %47'sinin KPSS'nin eğitim bilimleri kısmında yer alan soruların öğretmen yeterliklerini yeterince ölçmediğini düşündükleri, %36'sının yeterince ölçtüğünü ifade ettiği, %17'sinin ise kararsız olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo6 Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'de alan bilgisi sorularına ilişkin görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	39	%70
Hayır	13	%24
Kararsız	3	%6

Tablo6’da biyoloji öğretmen adaylarının KPSS’de alan bilgisini içeren soruların yer alıp almamasıyla ilgili görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının %70’nin KPSS’de alan bilgisi sorularına yer verilmesi gerektiğini ifade ederken, %24’ü alan bilgisi sorularının yer almaması gerektiğini düşündükleri, %6’sının ise kararsız olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo7 Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS’nin içeriğinin nasıl olması gerektiğine ilişkin görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
KPSS	10	%18
Alan bilgisi yeterliğini ölçen+KPSS	37	%67
Diğer	9	%16

Tablo7’de biyoloji öğretmen adaylarının KPSS’nin içeriğinin nasıl olması gerektiğine ilişkin görüşlerine ait bulgular yer almaktadır. Biyoloji öğretmen adaylarının %67’si öğretmenlik atamaları sınavının alan bilgisi yeterliğini ölçen sınavın ile mevcut KPSS ile birlikte gerçekleştirilmesi şeklinde olması gerektiğini belirtirken, %18’i mevcut KPSS, %16’sı ise diğer şeklinde olması gerektiğini belirtmiştir

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ülkemizde öğretmenlik yerleştirme sınavlarının içeriği, bu sınavların nasıl yapılması gerektiği tartışılan önemli konulardan biridir. Bu sınava tabi tutulacak biyoloji öğretmen adaylarının bu tartışma konularıyla ilgili düşüncelerine ait bulgular şu şekildedir;

Biyoloji öğretmen adaylarının %60’ı KPSS’nin mevcut haliyle içeriğinin uygun olmadığını belirtmektedir. Eraslan (2004), yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının KPSS’nin öğretmen seçiminde ideal bir yöntem olduğuna inanmadıkları belirlenmiştir. Yapılan

araştırmalar ve literatür öğretmen adaylarının KPSS'nin içeriğinden memnun olmadıklarını göstermektedir.

Biyoloji öğretmen adaylarının % 78'i KPSS'nin içeriğinde yer alan genel kültür genel yetenek konularının öğretmenlik programlarında yeterince yer almadığını düşündüklerini ifade etmektedir. Biyoloji öğretmen adaylarının %47'lik kısmı ise KPSS'nin eğitim bilimleri kısmında yer alan soruların öğretmenlik yeterliklerini yeterince ölçmediğini düşünmektedir. Çalışmada elde edilen bu sonuç literatürlerle paralellik göstermektedir. Başkan ve Alev (2009) yaptıkları çalışmada; KPSS eğitim bilimleri testinde yer alan soruların öğretmenlik programlarında yer alan dersler açısından uygun bir dağılım göstermediği, öğretmenlik meslek derslerinde kazanılan davranışların sınırlı bir kısmının KPSS'de ölçüldüğü sonucuna varılmıştır. Öğretmen adaylarını seçmek için kullanılan KPSS Eğitim Bilimleri sınavının öğretmenlerde aranan özellikleri kapsayıp kapsamadığı da yetiştirme ve istihdam sorunu kadar önemli bir sorun olarak görülmektedir (Eraslan, 2004).

Bu çalışmada elde edilen dikkat çekici sonuçlardan biri de, biyoloji öğretmen adaylarının % 70'nin öğretmenlik yerleştirmeleri sınavlarında alan bilgisini ölçen sorulara yer verilmesini düşündüklerini ifade etmeleridir. Yüksel (2004), KPSS'de dikkati çeken en önemli eksikliğin eğitim fakültesi programlarında pek yer almayan genel kültür ve genel yetenek konularının sınavlarda ağırlıklı olarak yer alması ve buna karşılık eğitim fakültesi programlarında ağırlık taşıyan alan bilgisi ve alan bilgisi öğretimi konuşlarında hiç soru çıkmaması olduğunu ifade etmiştir. Diğer taraftan Doğa ve Şahin (2009), öğretmenlik yerleştirme sınavlarında öğretmenlik alanlarından soruların sorulmamasının KPSS ile ilgili eleştiri noktalarından biri olduğuna işaret etmektedir.

Sonuç olarak; biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin öğretmen yeterlikleriyle yeterince uyummadığını, öğretmen adaylarının üniversitede gördükleri ders kapsamıyla örtüşmediğini, önemli öğretmenlik yeterlikleri alan bilgisinin öğretmenlik yerleştirme sınavlarında yer almasının gerektiği belirttikleri görülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir;

- Araştırılan çalışma grubunda biyoloji öğretmen adaylarının önemli bir kısmı alan bilgisini ölçen sorulara öğretmenlik yerleştirmeleri sınavlarında yer verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Elde edilen bu sonuç KPSS ile ilgili yapılan tartışmalara katkısı bakımından önemlidir. Elde edilen bu bulgu doğrultusunda araştırmalar yoğunlaştırılmalıdır.
- Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS'nin içeriği ile ilgili görüşleri dikkate alındığında, günümüzde de tartışılan KPSS'nin içerik bakımından değerlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- BAŞTÜRK, R. (2008). Fen ve Teknoloji Alanı Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı Başarılarının Yordanması. *İlköğretim Online* 7(2), 323-332
- BAŞKAN, Z. ve Alev, N. (2009). Kamu Personeli Seçme Sınavında Çıkan Soruların Öğretmenlik Meslek Derslerine Göre Kapsam Geçerliliği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*.11(1), 29,49
- CELİKTEN, M., Şanal, M. ve Yanal Y.(2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 19(2), 207,237
- DEMİR, M. C. ve Gür, H. (2000) Türkiye, İngiltere ve Fransa'da İşe Alınma, Çalışma Hayatı ve Ücret Politikaları Açısından Öğretmenin Durumu II. *Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu (10- 12 Mayıs 2000)* Çanakkale. S.501- 505.
- DİLAVER, H. H. (1996). İngiltere'de Öğretmen Alımı ve İstihdam Şartları. *Çağdaş Eğitim*. 21, 224, 26-30.
- DİLEKMEN, M., Erçoşkun, M.H. ve Nalçacı, A. (2008). Öğretmen Adaylarının Akademik ve KPSS Başarılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11.
- DOĞAN, N. ve Şahin, A. (2009). Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okullarına Atanma Durumunu Yordayan Değişkenler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.10. (3).183-199

-
- ERASLAN, L. (2004). Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) Yönteminin Değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*.1,1
- ERGÜN, M. (2005). İlköğretim Okulları Öğretmen Adaylarının Kpss'deki Başarı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Kastamonu İli Örneği). *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*.13 (2).311-326.
- KABLAN, Z. (2010). Akademik Mezuniyet Ortalama Puanı ile KPSS Başarı Puanı Arasındaki İlişki. *Uludağ Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23(2), 451,470
- KARASAR, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi- Kavramlar, İlkeler, Teknikler-*. Ankara: Nobel Yayın
- KAVCAR, C. (2002). Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.35 (1-2), .
- KÜÇÜKAHMET, L. (1993). *Öğretmen Yetiştirme (Programları ve Uygulamaları)*. Ankara: G.Ü. İletişim Fakültesi Matbaası.
- KÜÇÜKAHMET, L. (2007). 2006-2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının Değerlendirilmesi.*Türk Eğitim Bilimler Dergisi*.5 (2),203-218
- SÜNBÜL, A.M. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Eğitim Yönetimi*, 2(4) 597-607
- ÖSYM. (2007). *Kamu personeli seçme sınavı (KPSS) – 2007 kılavuzu*. Ankara: Meteksan.
- SÜNBÜL, A.M. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Eğitim Yönetimi*, 2(4) 597-607.
- UYGUN, S. (2010). Türkiye'de Öğretmen Adaylarının Seçimi ile İlgili Bazı Uygulamaların Tarihsel Analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 30 (3), 707-730.
- YEŞİL, R., Korkmaz, Ö. ve Kaya, S. Eğitim Fakültesindeki Başarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'ndaki Başarı Üzerine Etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.19.(2), 149,160.
- YÜKSEL S. (2004). Öğretmen Atamalarında Merkezi Sınav Uygulamasının (Kpss) Değerlendirilmesi. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi,Eğitim Fakültesi, Malatya

YÖK. (2007). Eğitim Fakültelerinde Uygulanacak Yeni Programlar Hakkında Açıklama.
www.yok.gov.tr/component/option,com_docman/.../Itemid,99999999/ Erişim
tarihi:16.05.2011